

SEVMEK ZAMANI EYLÜLDÜR

Fikri ÖZÇELİKÇİ

Kenarları dantellerleilmekilmek kuşatılmış kar beyaz tül perdenin takılı olduğu pencerenin önündeki ahşap masanda oturuyorsun. Masanın üstünde, ortasında meyve desenleri bulunan bir örtü var; kenarları dantelli onun da. Örtünün ortasına yakın bir yere, ağzı pencereye dönük bir sürahi koymuşsun, candan... Bir tavuğun etrafını sarıveren civcivler gibi sürahinin etrafını sarmış aynı desen bardaklar... Sürahinin ağzında krem renkli bir örtü var. Sanki inadına bir şeyleri, bir hayatı koruyorsun evin içine serpiştirdiğin bu örtülerle.

Masanın örtüsünde sarı, pembe ve çivit mavisi renkler hâkim. Duvarda, eski İstanbul hayatından bir tablo: Çeşme başında testilerine su dolduran, su doldururken de fırsattan yararlanıp birbirleriyle uzun uzun konuşan, belki de komşunun evlilik çağına gelmiş kızı hakkında dedikodu yapan havai İstanbul hanımları...

Tavanda sarı ışık veren bir lamba var. Lambayı tavana bağlayan kablo eski. İçteki ince kabloları saran dıştaki bez iyice eskiyip yıpranmış. Kablo hafif bükük, bu yüzden biraz eğimli iniyor aşağıya doğru. Lamba, bu hafif eğik inen kablonun ucuna takılı. Uzun uzun bakıldığında, bir süre sonra insanda düşme hissi uyandırıyor bu eğiklik. Hiç süsü yok lambanın. Sade. Neredeyse çıplak denecek kadar sade.

Kirli sarı cılız ışığıyla yanıyor akşamları lamba, soluk bir aydınlık veriyor etrafına.

Zevkine göre süslediğin bekâr evinde, illa dantelli olsun diye özel önem verdiği perdenin örttüğü pencerenin hemen önüne koyduğun masaya oturup porselen demliğinden çay içmeye başladığın her zaman, ister istemez derin, puslu düşüncelere dalıyor ve düşüncelerinin seni götürdüğü yerlerde hasret sözcüğüyle karşılaşıyorsun. Anlıyorsun ki bu, artık senin isteğini aşan bir şey, bedeninin bir organı, dünyanın ıssız bir coğrafyası ya da nisanla birlikte açan erik çiçekleri gibi hayatının bir parçasıydı.

Masanda oturuyor, cam bardaktan çayını içiyorsun şimdi yine. Bir süredir limon sıkıyorsun çayına. Limon, hem farklı bir tat veriyor çayına hem de çayını çok az da olsa soğutup damağının tadına uygun bir kıvama getiriyor. Ama tam üç damla olmalı limon; daha azı tat vermiyor, fazlası ise ağzını ekşitiyor; böyle olduğunda damak tadın bozuluyor ve için için bu olayı abartıp kızılıyorsun kendine. Limonu ve bu olaya kızmalarını düşünürken birden fark ediyorsun ki, daha önce umursamadığın birçok şey hakkında titizlenir olmuşsun artık. Buna sevinsen mi, üzülse mi bilemiyorsun.

Sakinsin. Yüzün pencereye dönük oturuyorsun sandalyende. Bir elin masanın üstünde, parmakların ritmik hareketlerle masaya vuruyor. Sandalyeye bu şekilde her oturduğunda, önce pencereden dışarıya, akşamın şehre inişine bakıyorsun, sonra da gözün perdenin dantellerine değiyor, bir daha da gözünü ayıramıyorsun oradan. Her seferinde böyle oluyor bu; bu sıralama hiç değişmiyor. Yine dışarıya bakıyorsun önce, sonra gözün takılı kalıyor perdeye. Tül perdenin etekleri, koltuğa yakın bir yerlerden havalanıyor. Belli ki bir yerden hava giriyor odaya ve perdeyi ürkek ürkek havalandırıyor arada sırada. Ceza alacağını bilen ama yine de yapacağından geri kalmayan haşarı bir çocuk gibi bir esinti bu. Hem ürküyor hem de yapacağından geri kalmıyor; bir tek muzip gülümsemesi eksik. Esintiden havalanan perdeye bakarak “Kış gelmek üzere, esintiye yol açan deliği kapattırmalı bir an önce, esintiye kesmeli.” diye düşünüyorsun.

Tam bu düşünme anında, gözün bir an hafifçe havalanan perdede takılı kalıyor. Hafifçe kıpırdanan perdeyi bir şeye benzetiyorsun sanki. Evet, bir şeye benziyor ama neye?

Neden sonra perdenin neye benzediğini anlıyorsun. Perde, duvağa benziyor. Gelinin nefes alış verişleriyle havalanan bir duvağı seyrederek gibi seyrediyorsun havalanan perdeyi. Bu çağrışım hoşuna gidiyor. Bu çağrışımından sonra daha da çok seviyorsun perdeni.

Buluşmaya hazırsın ve Eylül’ü bekliyorsun. Hiçbir telaş belirtisi göstermiyorsun. Neyin nasıl ve ne zaman olacağını biliyorsun. Sakin kalmazsan anın büyüğü bozulacak, bunu da biliyorsun.

Eylül çıkıp gelecek birazdan, usulca sokulacak tenhalığına. Omuzlarında beyaz harmanisi, dudaklarında bir eski zaman türküsü, akşamın loşluğunda çıkıp gelerek bir yoldaş olacak yanına. Gözlerini kaldırıp sana bakacak sonra, bir mahur beste gibi.

Ama şimdi hayalin kırık, duyguların kırık, kalbin kırık.

Bu kırıklıklar değil mi zaten hayatını bu kadar güzel yapan? Her sonbahar kırıklığı, hayatının en güzel anlarından birinin şahane bir fotoğrafı. O fotoğraflar o kadar çok ki hayatında... O fotoğrafları biriktirip biriktirip albümler yapıyor, her bir albümü ayrı bir özenle saklıyorsun evinin naftalin kokulu köşelerinde.

Son yıllarda alışkanlığını değiştirdin. Eskiden elin ayağın dolaşır, Eylül gelecek diye ne yapacağını bilemezdin. Sonsuz ve sabırsız telaşlara düşerdin. Şimdi ise sakin ve yeni alışkanlığın olan porselen demliğinden çay içerek karşılıyorsun Eylül’ü.

Hiç aklında yoktu aslında porselen demlik almak. Ama onu bir dükkânda gördün ve demliğin üzerindeki kuğu desenleri çekti seni. Porselenin seni neden çektiğini, porselen demlikten neden sürekli çay içtiğini ve sonra neden vazgeçemediğini anlayamadın uzun süre. Ama aradan biraz zaman geçtikten sonra anladın ki porselen demlikten çay içmek, seni bu zamanın dışına çıkarıyor ve böyle olduğunu hissetmek hoşuna gidiyor. Eylül’ün de böylesi bir karşılaşmadan hoşlandığını düşünüyorsun.

Böyle düşünmek seni bu zamanın dışına çıkarıyor ve yaşamak isteyip de yaşayamadığın birçok şeyin haklı gerekçesi olup içini rahatlatıyor.

Bu zamana ait olmadığının düşünüp teselli buluyorsun sonra.

Şimdi akşam ve sen telaştan uzaksın.

Uzun zaman sonra uzak yollardan dudaklarında ince bir tebessümle çıkagelecek hatırlı bir dostu nasıl karşılamak gerekirse, işte tam olarak öyle hazırlanıyorsun onu karşılamaya. Hasret dolusun ama bir o kadar da sakınsin. Kaya dibinde açan bir vakur çiğdem gibisin.

İlk zamanlarda onun nasıl geleceğini bilmiyor, telaşa düşüyordun; o geldikten sonra ne yapman gerektiğini bilemeyip endişeleniyordun. Ama şimdi endişelenmiyorsun. Başkaca bir sürü belirtisi olmasına rağmen sen omuzlarına ilişivermiş yaprakların renginden tanımayı yeğliyorsun onu.

Gündüzü evin dışında yaşıyorsun, sokaklarda. Dışarısı kalabalık ve karmaşık. Kalabalıklarda yalnızlığını unutuyorsun. Kalabalıkların o bitmeyen karmaşası, düzensizliği; insanların hep bir yerlere yetişme telaşı avutuyor seni. Avunmaya ihtiyacın olduğunu ancak bu zamanlarda itiraf ediyorsun kendine.

Düzenli işi olan insanlar gibi belli saatlerde evden çıkıyor, belli zamanlarda belli işleri yapıyorsun. Öğle yemeğini yediğin yer bile belli. Ve ikindi üzeri çayını içtiğin, bahçesinde üzerleri kazanmış ahşap masalarıyla o kır kahvesi...

Akşam saatlerinde evine giriyorsun ve ilk işin ocağa çaydanlığı koymak oluyor. Yok, aslında çaydanlığı ocağa koymak eve girdikten sonraki ikinci işin. İlk işin terliklerini giymek. Terliksiz basamıyorsun yere. Ayaklarında illa terliklerin, mümkünse deri terliklerin olacak. Ayaklarını güvende hissedeceksin önce. Küçüklüğünde kazandığın bu alışkanlık, senin vazgeçilmezdir. Sessiz, sakin ve yalnız yaşadığın gecelerini düşünüyorsun ve bu gecelerde aklına gelen tek kelime, koyu griye boyanmış hasret oluyor.

O hasret, Eylül geldiğinde bitiyor. Ancak o zaman sevebiliyorsun nedense.

Akşam ve çayını yudumluyorsun yine. Hafif bir esinti kıpırdatıyor perdeyi. Bu esinti başka, diğerlerine benzemiyor, serin, üşütüyor. Ürperiyorsun ve gözün porsele demliğindeki kuğuya kayıyor birden. Sanki uçup gidecekmiş gibi kuğu; göçecekmiş gibi. Ve nedense bu akşam bazı şeyler değişmiş gibi.

Anlıyorsun ki zamanı gelmiş. Tatlı bir heyecan dalgası, tarifsiz bir sevinç kuşatıyor her yanını.

Çok zaman geçmiyor, sarı saçları yapraklarla dolu çıkıp geliyor Eylül. Tenhahlığını azaltıyor; yalnızlığını bitiriyor. İçin rahatlıyor; bir dosta bir kez daha kavuşmanın tarifsiz sevinci dolduruyor içini.

Eylül geldi, artık sevebilirsin.